

KUUKAUDEN ORKIDEA *BRASSIA RISING STAR*

= *Brassia Rex* x *Brassia verrucosa*
(*Brassia Rex* = *Brassia verrucosa* x *Brassia gireoudiana*)

Alkuperä

Jamaikalta tuotiin 1806 orkideoita, joiden kukat olivat täysin erilaisia kuin mitä ennen oli Euroopassa nähty. Englantilainen kasvitieteilijä **Robert Brown** kuvasi kyseisen lajin ja antoi sille nimen *Brassia maculata*. Suvun hän nimesi Kew Gardensin kasvienkerääjän ja taiteilijan **William Brassin** mukaan, vaikka tämä olikin keskittynyt pääasiassa eteläafrikkalaisten lajien löytämiseen.

Brassia-sukuun kuuluu tällä hetkellä viitisenkymmentä lajia. Ne kasvavat alueella, joka ulottuu Floridasta Väli-Amerikan kautta aina Peruun ja Brasiliaan asti.

Tunnettu havaijilainen orkideojen kasvattaja **William Whitmore Goodale Moir** valitsi risteymään *Brassia verrucosan* ja *Brassia gireoudianan*, koska näiden kukat ovat muista *Brassioista* poiketen pitemmässä kukintovarressa ja kauniisti erillään toisistaan. Risteymän hän rekisteröi 1964 nimellä *Brassia Rex*. Risteymästä tuli hyvin suosittu myös voimakkaan kasvu- ja kukintahaluisuutensa

vuoksi. Vuonna 1995 kalifornialainen **Mark Pendleton** risteytti *Brassia* Rexin uudelleen *Brassia verrucosan* kanssa ja rekisteröi nimellä *Brassia* Rising Star. Nyt maailmanvalloitus kaupallisessa mielessä oli valmis. Meilläkin tätä risteymää on silloin tällöin myynnissä.

Brassia verrucosan kasvualue ulottuu Meksikosta Brasilian pohjoisosiin. Laji kasvaa sumumetsissä 900–2400 metrin korkeudella kiinnittyneenä suurten puiden rungoille tai oksistoihin. Valoa se ei saa kovinkaan paljoa, sillä vain osa puista pudottaa osittain lehtensä lepokautensa ajaksi.

Brassia gireoudiana on kotoisin Costa Ricasta ja Panamasta. Se kasvaa 500–1000 metrin korkeudella, siten lämpimämmässä kuin *Brassia verrucosa*.

Kuvaus

Brassia Rising Starin varsimukula on litteähkö, noin kahdeksan sentin korkuinen ja kolmisen senttiä leveä. Sen päästä lähtee kaksi kauniin vihreää pystyä ja napakkaa lehteä, joiden pituus on runsaat 30 senttiä ja leveys 3–4 senttiä.

Vaikka kyseessä onkin reilun kokoinen kasvi, se on kasvutavaltaan tiivis. Vain sen kukkiessa tarvitaan enemmän tilaa, sillä varsimukulan suojuslehtien välistä lähtevän kukintovarren pituus on lähes puoli metriä. Kukkia on kymmenkunta ja ne ovat lähes vaaksan korkuiset. Kukissa on mieto mutta pirteä mustapippurin tuoksu. Kukat kestävät kauniina 3–4 viikkoa.

Kasvatus

Brassia Rising Star on helppo kasvatettava ikkunalaudalla. Kastelu saa olla talvisin aika maltillista, kasvukaudella kastelua voi jonkin verran lisätä, mutta mikään märässä viihtyvä kasvi *Brassia* Rising Star ei kuitenkaan ole. Lisävaloakaan ei sen vuoksi tarvitse asentaa, sillä luonnossa sen esivanhemmat kasvat lähes koko vuoden puolittain varjossa. Kesällä kasvin voi myös mainiosti viedä ulos, ei kuitenkaan suoraan aurinkoon. Lehdillä ei ole taipumusta vekiintyä kastelun epäsäännöllisyyden vuoksi, niihin ei myöskään kovin helposti tule mustia läikkiä tai pilkkuja.

Selkeästi ylös päin kapuava kasvutapa tekee siitä kuitenkin hiukan hankalan. Varsimukuloiden väli on kolmisen senttiä, joten se kasvaa nopeasti ylös ruukustaan. Siksi se on uudelleen ruukutettava säännöllisin väliajoin käyttäen tavanomaista kaarna-hiili-seosta. Alimmat varsimukulat kannattaa poistaa, jotta ne eivät joudu liian syvälle kasvualustan sekaan. Toisaalta tämä puun runkoa ylös kapuaminen tekee siitä hyvän lasikkokasvin, vaikka se ei varsinaisesti lasikkoa kasvaakseen tarvitsekaan.

Sain pari vuotta sitten kolme *Brassia* Rising Starista irrotettua vanhaa varsimukulaa. Sidoin ne palikalle pienen sammaltupsun kanssa ja laitoin lasikkoon. Kaksi niistä kukki heinä-elokuussa 2011. Kolmas on kasvanut sinivoittoisen LED-valon alla, se on isoin, mutta siinä ei vielä näy merkkiäkään kukintovarresta.

Teksti ja kuvat Oili Pentinsaari